

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. Quibus solvendæ sint Decimæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

22. Porrò Decimæ prædiales differunt à personalibus, quòd illæ itatim, atque collectæ sunt, solvi debeant: & quidem integræ absque deductione impensarum, quæ fieri solent in colendis prædijs vel agris, & colligendis fructibus, arg. c. Cum sint homines. & c. Tua nobis. & c. Pastoralis. cod. Econtra Decimæ personales solvuntur deductis prius expensis, utpotè cum residuum duntaxat censeatur esse fructus, seu lucrum, cit. c. Pastoralis. Insuper Decimæ prædiales sunt solvendæ Parocho, in cujus Parochia fructus crescunt, & colliguntur, quamvis colonus alibi habitet: Personales autem solvuntur Ecclesiæ, s. u. Parocho, in cujus Parochia quis audit Divina, & percipit Sacramenta Ecclesiastica; nisi consuetudine, conventionem, aut privilegio aliud fieri oporteat, cit. c. Cum sint homines. de Decimis.

Decimæ prædiales & personales quomodo, & quibus solvenda?

QUÆSTIO III.

Quibus solvenda sint Decimæ?

23. Quæstio præsens procedit præcipuè pro moderno statu, quo facta supponitur divisio bonorum Ecclesiasticorum in quatuor partes (c) ipsarumque distinctio Parochiarum: nam antea Decimæ debebantur Ecclesiæ, sive cœteri Clericorum in communi, & præstabantur Episcopis cujuslibet Diœcesis, qui eas inter Clerum & Ministros suæ Ecclesiæ, pro cujuslibet meritis & necessitate, justè fidelitèrque distribuere tenebatur, arg. c. Episcopus. & c. Præcipimus, 12. q. 1. juncto c. Decimas, 16. q. 7. cum concordantijs.

Antiquitùs Decimæ solvebantur Ecclesiæ, per Episcopos Clericis distribuendæ. (c) Vi dicti Tract. 7. dist. 4.

24. Siquidem Episcopi soli pro illo tempore erant Parochi, quibus totius plebis Diœcesanæ cura imminebat: cæteri autem Presbyteri, veluti ipsorum Coadjutores, ad nutum eorumdem Episcoporum modò in hac, modò in illa parte Diœcesis Pastorale Officiùm exercebant, arg. cap. in novo, dist. 21. & notat Barbosa lib. 3. Juris Ecclesiast. univ. cap. 26. §. 2. num. 4. Postmodùm verò, factâ illâ reddituum Ecclesiasticorum divisione, Parochiæ singulæ singulis Presbyteris fuerunt constitutz, singulisque Parochiis propria territoria per suos terminos assignata, in quibus cuilibet Presbytero tota suæ Parochiæ cura remaneret, prout habetur c. Ecclesiæ, 13. q. 1. Et de hoc tempore, sive post divisionem bonorum Ecclesiasticorum, & Parochiarum distinctionem loquendo, sit

n. 30. Tunc soli Episcopi erant Parochi: ceteri defactò.

25. CONCL.

Decimæ
prædiales
spectant ad
Ecclesiam
Parochia-
lem,

Et habet su-
per ijs Paro-
chus funda-
tam inten-
tionem.

Episcopo de
Jure com-
muni debe-
tur quarta
pars Deci-
marum.

Quid de
Decimis
nullius cer-
ta Parochia?

25. CONCL. I. De Jure communi Decimæ prædiales spe-
ctant ad Ecclesiam Parochialem, sünque persolvendæ Recto-
ribus illarum Ecclesiarum Parochialium, intra quarum fines
prædia illa sita sunt. Ita communis; & habetur clarè. Cùm
contingat. de Decimis. ibi: *Cùm perceptio Decimarum ad Parochia-
les Ecclesias de jure communi pertineat.* Concordat textus c. Cùm
in tua. eod. ibi: *Alioquin Parochialibus Ecclesijs exolvantur, ad quas
de jure communi spectat perceptio decimarum.*

26. Et hoc adeò verum est, quòd Parochus loci habeat pro-
se fundatam in jure intentionem super omnibus Decimis intra
limites suæ Parochiæ existentibus; ita ut præsumatur, Decimas
ad ipsum pertinere, nisi adversarius, quicumque ille sit, opposi-
tum ostenderit, *arg. c. A nobis. eod.* Proinde propter istam Juris
assistentiam, Parochus non tenetur aliter probare, Decimas
sibi competere; sed contrarium asserenti incumbit onus pro-
bandi, cum contra hunc militet Juris præsumptio, *arg. cap. 1.
de Prescript. in c. ac notat Barbosa loc. cit. cap. 26. §. 2. n. 8. cum alijs.*

27. CONCL. II. Nihilominus post factam Parochiarum di-
visionem non prorsus excluditur Episcopus loci à perceptione
Decimarum prædialium. Nam in primis spectato Jure commu-
ni debetur ei, tanquam Superiori, & ordinario omnium Fidelium
suæ Diocesis Pastori, quarta pars Decimarum totius Episcopa-
tus; prout liquet ex c. Conquerente. de Offic. Ordinary, ubi Ponti-
fex inter jura Episcopalia recenset *quartam decimationum*; juncto
c. De quarta. de Prescript. & concordantijs. Hinc Fagnanus c.
Cùm contingat. num. 13. de Decimis, cum alijs notat, quòd Epi-
scopus super quartam Decimarum habeat intentionem fun-
datam.

28. Deinde, quando Decimæ non sunt in certa Parochia
(veluti, si prædia sint multum distantia, & non inclusa in limiti-
bus alicujus Parochiæ; vel si novalia fiant in nemoribus remo-
tis, & extra limites Ecclesiarum Parochialium) tunc Episcopus
fundat intentionem super eas; adeò, ut ipsas secundum discretionem
à Deo sibi datam, alij Ecclesie deputare, vel ad opus suum poterit retinere,
prout habetur c. Quoniam de Decimis. Notat tamen ibidem Abbas,
quòd, si certum sit, ejusmodi prædia, vel novalia includi in ali-
qua vicinarum Parochiarum, sed ignoretur, quænam illa sit;
tunc Decimæ non debeantur Episcopo, sed sint dividendæ inter
illas Parochias.

29. Additur notanter num. 27. *speculato jure communi*. Nam per hætenus dicta non negatur, quin aliquo jure speciali possit Episcopus tale jus amittere: ut puta si appareat de contraria consuetudine; illa enim servari debet, cum in transferendo jus Decimarum ab una Ecclesia in aliam, plurimum valeat consuetudo. Idem erit, si constet de compositione, vel appareat de quodam privilegio, aut inter venerit præscriptio specialis. Fagnanus *ibidem num. 18. & 19.*

30. CONCL. III. Laicis merè sæcularibus nullo modo competere, & concedi potest jus Decimarum, quatenus spirituale est, adeoque nec ipsæ Decimæ, prout sunt fructus Ecclesiastici. Ita Pirhing *tit. de Decimis, num. 135.* & communis aliorum. Paret hoc ex *c. Decimas, quas in usum, 16. q. 7.* ubi Laici Decimas possidere prohibentur, & oppositum facientes dicuntur *sacrilegij crimen committere, & æternæ damnationis periculum incurrere.* Idem desumitur ex *c. Ad hæc. & c. Quamvis, de Decimis,* cum concordantijs. Ratio etiam est: quia Laici non possunt possidere spiritualia, multò minùs spiritualia officia ministrare Fidelibus.

31. Additur verò, *Laicis merè sæcularibus; sive, ut loquitur Pontifex in cit. c. Quamvis, eod. Laicis in sæculo remanentibus.* Si quidem Laici conversi, etsi nullo Clericali Ordine sint insigniti, capaces sunt juris spiritualis: quia non sunt meri Laici, sed inter Religiosos numerantur, propter tria Vota substantialia Religionis ab ipsis edita; ideòque Clericorum juribus, & privilegijs gaudent: cujusmodi sunt Hospitalarij, Professi Ordinum Militarium, Equites Melitenses, & Teutonici Ordinis, *arg. c. Cum & planiare, de Privilegijs.* Unde talibus possunt concedi Ecclesiæ, & Decimæ; argumento à contrario desumpto, cum non sint Laici in sæculo remanentes: ita tamen, ut tales Religiosi Laici non per se ipsos (hoc enim defectu Ordinis exequi nequeunt) sed per Clericos idoneos Ecclesiæ regant, & administrant. Abbas *c. Quamvis, n. 3. de Decimis, & alij.*

32. CONCL. IV. Nihilominus potest Laicis concedi, & competere jus percipiendi fructus Decimarum, quatenus intelligitur abstractum à titulo & jure spirituali, & quid temporale existit; videlicet jus præcisè percipiendi decimam partem fructuum: non quidem titulo proprio, sed vel nomine Clericorum, ad quos pertinent, interveniente justo contractu; vel nomine Ecclesiæ, & causâ temporalis stipendij, pro obsequio ipsi Ecclesiæ per eos præstito. Ita Glossa in *c. Quamvis, & Concesserit, de Decimis;*

Aaaaa

ubi

ubi ait, quòd fructus Decimarum bene possent concedi laico ex causa ad tempus viâ suâ. Loësius eod. n. 45. Pirhing n. 138. & alij. Idque probatur inductione.

Interven-
te juto con-
tractu em-
ptionis, cõ-
ductionis
&c.

33. Sic enim jus percipiendi fructus Decimarum, sive Decimas materialiter spectatas pro sola utilitate fructuum percipiendorum, præcisâ à spiritali jure & titulo, potest à Laicis obtrineri interveniente juto contractu emptionis, & conductionis; quia, ut habetur *c. Vestra, de Locato*, fructus Decimarum possunt dari ad firmam (hoc est, pro censu annuo alijs concedi) & liberè locari illis, cum quibus Ecclesiæ conditio fit melior; dummodò hujusmodi locatio ad feudum, vel alienationem perpetuam non extendatur. Et talis locatio, quin & venditio fructuum decimantium ad unum, vel plures annos, passim fit: nam Decimæ sic spectatæ, sunt quid merè temporale.

An etiam
per modum
Feudi?

34. Deinde Decimæ taliter spectatæ ante Concilium Lateranense, sub Alexandro III. 1179. celebratum, potuerunt Laicis in feudum per Episcopos dispensativè concedi, ut Ecclesias ab hæreticis, & alijs oppressoribus defenderent. Et quamvis hæc potestas in dicto Concilio Episcopis adempta fuerit, tamen Decimæ priùs perpetuò Laicis in feudum concessæ penes Vafallos laicos remanserunt, arg. *c. Cum Apostolica. De his, quæ fiunt à Prelatis &c. & c. Statuto. §. Sane. de Decimis in 6.*

Q U Æ S T I O IV.

Quibus modis eximatur quis à præstatione Decimarum?

Varijs mo-
dis potest
quis eximi à
præstatione
Decimarum.

35. **C**ONCL. I. Varijs modis accidere potest, ut quis eximatur à præstatione Decimarum; videlicet privilegio, consuetudine, præscriptione legitimâ, compositione, remissione, imò & ob gravem paupertatem eorum, qui solutis Decimis non habent necessaria ad se, suosque alendos. Ita Doctores passim; atque desumitur ex diversis textibus Juris, mox singillatim referendis: unde fit

I. Privilegio.
& quali?

36. **C**ONCL. II. A præstatione Decimarum potest quis eximi privilegio, non quidem alicujus Principis territorialis Laici, aut Episcopi loci, sed privilegio Summi Pontificis. Ita Vallensis *tit. de Decimis, §. 8. & alij.* Prima pars habetur *c. Tua. & c. Dudum, de Decimis*; ubi dicitur, neque Imperiali, neque Regali con-